

ЕКОЛОГІЧНЕ ФІНАНСУВАННЯ ЯК ВАЖЛИВИЙ МЕХАНІЗМ У СИСТЕМІ ПРИРОДООХОРОННИХ ЗАХОДІВ

В умовах зростання екологічних проблем в світі з'являється таке поняття, як екологічні фінанси. За допомогою цього напрямку фінансової науки вивчається система природоохоронних заходів, пов'язаних із відтворенням та підтриманням природних ресурсів у належному стані, а також система їх фінансування. Увесь цивілізований світ вже давно поєднує фінанси з охороною навколишнього природного середовища.

Напрямок екологічного фінансування було вперше визначено Річардом Л. Сандора, американським економістом і підприємцем, коли він викладав перший в історії курс екологічного фінансування в Колумбійському університеті восени 1992 року. Економічний і ринковий аналіз, пов'язаний з фінансами, використовується для фінансування природоохоронних ініціатив, поліпшує вплив бізнесу на навколишнє середовище без шкоди для прибутковості та якості життя суспільства. Глобалізація відкрила різні інвестиційні можливості в усіх секторах бізнесу в міру розширення інтересу серед інвесторів [2].

Екологічне фінансування використовується в багатьох секторах, включаючи бізнес корпорації, урядові установи, некомерційні організації та окремі домогосподарства. Аналіз витрат і вигід є поширеним методом, використовуваним для забезпечення економічної доцільності, коли кілька високопріоритетних проектів спільноти конкурують за доступне фінансування. Зараз держави всього світу, включно зі Сполученими Штатами, покладаються на екологічне фінансування, у зв'язку з цим створене агентство з охорони навколишнього середовища США (EPA). Агентство з охорони навколишнього середовища, яке народилося в зв'язку зі зростаючою стурбованістю з приводу забруднення навколишнього середовища, було засновано 2 грудня 1970 року

об'єднання в одному агентстві різних федеральних досліджень, моніторингу, встановлення стандартів і правозастосування для забезпечення захисту навколишнього середовища.

У 1991 році в ході підписання резолюції Радою виконавчих директорів Світового банку і відповідними домовленостями між Програмою розвитку ООН (ПРООН) та програмою ООН з навколишнього середовища (ЮНЕП), було створено міжнародну організацію – Глобальний Екологічний Фонд (ГЕФ). У 1994 році була реорганізована і вийшла з системи Світового банку та стала постійною, окремою установою. ГЕФ є фінансовим механізмом, що надає гранти для країн які розвиваються та країн з перехідною економікою, дана організація працює заради покращення стану глобального навколишнього середовища шляхом підтримки національних ініціатив зі сталого розвитку [1, с.33; 34].

У більшості коледжів і університетів Європи та США є спеціальні центри екологічного фінансування. Де які коледжі й університети пропонують ступень в галузі екологічного фінансування, яка зосереджена на економічному і політичному аналізі, фінансах і аналітиці, науці й техніці, а також ринках та їх регулюванні.

Інвестиційні компанії та банки, такі як Wells Fargo, працюють на екологічному ринку. Інвестиції Wells Fargo охоплюють широкий спектр екологічних проектів, включаючи альтернативні джерела енергії, енергоефективну інфраструктуру і гранти на розвиток спільноти. Крім своїх планів по збільшенню зелених позик та інвестицій, Wells Fargo заявив що до 2020 року він витратить 100 мільйонів доларів на громадські гранти для місцевих ініціатив з охорони навколишнього середовища, включаючи посадку дерев і технічне обслуговування, а також некомерційні і університетські інновації для просування чистих технологій й просування більш зеленої економіки, і 1 млрд. дол. США на інвестиції з екологічними вигодами для спільнот з низьким і середнім рівнем доходу [3].

В парламенті Європейського Союзу прийнята програма LIFE, яка запущена в 1992 році, і є єдиним фондом ЄС, цілком присвяченим природоохоронним і кліматичним завданням. Вона підтримує реалізацію відповідного законодавства ЄС і розробку ключових політичних пріоритетів шляхом спільного фінансування проектів з доданою вартістю в Європі. На сьогоднішній день LIFE профінансував понад 4 500 проектів. У червні 2018 року Європейська комісія представила пропозицію по регламенту, що встановлює нову програму LIFE на 2021-2027 роки. Програма буде підтримувати проекти в області природи та біорізноманіття, кругової економіки і якості життя, переходу на екологічно чисту енергію і пом'якшення наслідків зміни клімату та адаптації до них. В цілому на нову програму буде виділено 4,83 млрд. євро в цінах на 2018 рік (5,45 млрд євро в поточних цінах) [4].

В Україні необхідно реформувати систему фінансування охорони навколишнього середовища, досвід розвинутих країн показує, що існування адаптованого природоохоронного законодавства та належний державний контроль за його дотриманням забезпечує сприятливі умови для збереження довкілля й успішний соціально-економічний розвиток.

Література:

1. Цибуляк А.Г. Фінансування екологічних програм міжнародними організаціями в Україні. *Інвестиції: практика та досвід*. 2016. № 8. С. 32-35.
2. Introduction to Environmental Finance. Available at: <https://www.environmentalscience.org/environmental-finance> (дата відвідування сайту: 19.09.2019).
3. Wells Fargo to invest \$30B in environmental financing. Available at: <https://www.greenbiz.com/blog/2012/04/23/wells-fargo-commits-30b> (дата відвідування сайту: 23.09.2019).
4. LIFE programme for 2021-2027: Financing environmental and climate objectives Available at: [http://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document.html?reference=EPRS_BRI\(2018\)628294](http://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document.html?reference=EPRS_BRI(2018)628294) (дата відвідування сайту: 23.09.2019).